Listen & Learn

Angielski
do matury

Trening wypowiedzi

dim
nauka i multimedia

Listen & Learn

Angielski

Matura ustna

Trening wypowiedzi

© DIM Nauka i Multimedia

Autor: Dorota Guzik
Konsultacja językowa: Tadeusz Z. Wolański
Realizacja i opracowanie nagrań: Mariusz Zaczkowski Studio MTS
Głosy: Lara Kalenik, Barbara Kubica-Daniel, Tadeusz Z. Wolański

ISBN: 978-83-63099-84-8

© E-book: DIM Nauka i Multimedia 2017

Wszelkie prawa zastrzeżone. Żadna część tej pracy nie może być powielana i rozpowszechniana, w jakiejkolwiek formie i w jakikolwiek sposób (elektroniczny, mechaniczny) włącznie z fotokopiowaniem, nagrywaniem lub przy użyciu innych systemów, bez pisemnej zgody DIM Nauka i Multimedia, ul. Milskiego 1, 80-809 Gdańsk, Polska.

© DIM Nauka i Multimedia
ul. Milskiego 1; 80-809 Gdansk, Poland
www.audiokursy.pl
e-mail: info@dimnim.pl

Spis treści

		Strona	Ścieżki
Część 1.	**Prowadzenie rozmowy / Rozmowa wstępna**		
	Rozpoczynanie i włączanie się do rozmowy	3	1
	Prośba o powtórzenie, wyjaśnienie	3	2
	Zastanawianie się / Wyrażanie wahania	3	3
	Wymienianie w kolejności, prezentowanie argumentów	4	5
	Podawanie przykładów	5	6
	Podsumowanie i kończenie rozmowy	5	7
Część 2.	**Zadanie 1. Rozmowa z odgrywaniem roli**		
	Wyrażanie i uzasadnianie swojego zdania	7	9
	Zgadzanie się ze zdaniem rozmówcy	7	10
	Niezgadzanie się / Wyrażanie wątpliwości	7	11
	Sugerowanie	9	13
	Odpowiadanie na sugestie	9	14
	Osiąganie kompromisu	10	15
	Uzyskiwanie i udzielanie pozwolenia	11	17
	Wyrażanie próśb / Reagowanie na prośby	12	19
Część 3.	**Zadanie 2. Opis ilustracji i odpowiedzi na trzy pytania**		
	Opis ilustracji	14	21
	Interpretowanie sytuacji przedstawionej na ilustracji	14	22
	Wyrażanie upodobań	16	24
	Wyrażanie preferencji	16	25
	Wyrażanie planów i życzeń	18	27
	Relacjonowanie	19	29
Część 4.	**Zadanie 3. Wypowiedź na podstawie materiału stymulującego i odpowiedzi na dwa pytania**		
	Przegląd i porównanie propozycji	21	31
	Wybór i jego uzasadnienie	23	33
	Uzasadnienie odrzucenia pozostałych propozycji	23	34
	Wymienianie korzyści i wad	24	36
Strategie egzaminacyjne		26	

Część 1.
Prowadzenie rozmowy / Rozmowa wstępna

1. Rozpoczynanie i włączanie się do rozmowy 1

Przepraszam, chciałam tylko powiedzieć, że…	**Excuse me, I'd just like to say that...**
Czy mogę coś powiedzieć?	**May I say something?**
Czy mogę przerwać?	**May I interrupt?**
Przepraszam, że przerywam, ale…	**Sorry to interrupt, but…**
Czy mogę coś dodać?	**Could I add something?**
À propos...	**By the way, …**
To mi przypomina…	**That reminds me of…**
Rozumiem, co masz na myśli, ale…	**I see what you mean, but…**
Tak, ale…	**Yes, but…**

2. Prośba o powtórzenie, wyjaśnienie 2

Słucham?	**Pardon? / Sorry?**
Przepraszam, nie całkiem zrozumiałam.	**Sorry, I didn't quite catch that.**
Przepraszam, umknęło mi to.	**Sorry, I missed that.**
Czy mógłby pan powtórzyć?	**Can you say it again, please? /**
	Could you repeat that, please?
Czy mogłabym prosić o powtórzenie?	**Would you mind repeating that, please?**
Nie jestem pewna, czy rozumiem.	**I'm not sure if I understand.**
Czy mógłby pan to wyjaśnić?	**Could you explain that, please?**
Co rozumiesz przez…?	**What do you mean by…?**
Co to słowo dokładnie znaczy?	**What does this word mean exactly?**

3. Zastanawianie się / Wyrażanie wahania 3

Niech zobaczę...	**Let me see, …**
Cóż, niech pomyślę…	**Well, let me think…**
Hm. Niech się nad tym zastanowię.	**Um, let me think about it.**
Będę musiała się nad tym zastanowić.	**I'll have to think about it.**
Jakby to ująć?	**How shall I put it?**
Cóż…	**Well…**
W rzeczywistości, tak naprawdę…	**Actually, … / In fact…**
To, co ja mam na myśli…	**What I mean is…**
Problem tkwi w…	**The point is…**
Szczerze mówiąc…	**Frankly speaking…**

© DIM Nauka i Multimedia

4. Trening wypowiedzi. 4

Teraz sprawdź, czy pamiętasz zwroty i potrafisz stosować je w odpowiednich sytuacjach. Słuchaj instrukcji lektora. Po każdym poleceniu usłyszysz przykładową odpowiedź.

- **Włącz się do rozmowy i zapytaj, czy możesz coś powiedzieć.**
  …
  Excuse me. May I say something?

- **Powiedz, że rozumiesz, co egzaminator ma na myśli, ale chciałabyś coś dodać na temat pracy sezonowej.**
  …
  I see what you mean, but I'd like to add something about seasonal work.

- **Przeproś egzaminatora i powiedz, że nie całkiem zrozumiałaś oraz poproś o powtórzenie.**
  …
  Sorry, I didn't quite catch that. Could you repeat that, please?

- **Powiedz, że nie jesteś pewna, czy rozumiesz pytanie i poproś o wyjaśnienie.**
  …
  I'm not sure if I understand the question. Could you explain that, please?

- **Wyraź wahanie i powiedz, że będziesz musiała się nad tym zastanowić.**
  …
  Let me see. I'll have to think about it.

5. Wymienianie w kolejności, prezentowanie argumentów 5

Zacznę od...	**To start with, … / To begin with, …**
Po pierwsze… / Przede wszystkim…	**First of all, … / Firstly, …**
Po drugie…	**Secondly, …**
Inną kwestią jest to, że…	**Another thing is that, …**
Głównym powodem jest…	**The main reason is…**
Inny powód to...	**Another reason is…**
Cóż, chodzi o to, że…	**Well, the thing is that…**
Prawdą jest również to, że…	**It's also true that…**
Poza tym… / Ponadto…	**Moreover, … / What's more, … / Apart from this, … / Furthermore, …**
W końcu…	**Finally, … / Lastly, …**

© DIM Nauka i Multimedia

6. Podawanie przykładów 6

Czy mógłbyś podać przykład?	**Could you give an example?**
Na przykład…	**For example, … / For instance, …**
Jednym przykładem jest…	**One example of this is…**
Innym przykładem jest…	**Another example is…**
Aby dać pewne pojęcie…	**To give you an idea…**
Proszę spojrzeć na przykład…	**Look at the example of…**
w szczególności…	**particularly…, in particular…**
takie jak…	**such as… / like…**

7. Podsumowanie i kończenie rozmowy 7

Biorąc wszystko pod uwagę…	**Taking everything into consideration, … / All things considered, … / All in all, …**
Ogólnie rzecz biorąc… / W zasadzie…	**On the whole, …**
Chodzi mi o to…	**The point is… / The point I'm trying to make is…**
Krótko mówiąc…	**In short, … / Briefly, … / To put it briefly, …**
Innymi słowy…	**In other words, …**
Podsumowując…	**To sum up… / In conclusion…**

8. Trening wypowiedzi 8

Teraz wypowiedz się na temat pracy wykonywanej przez młodych ludzi. Słuchaj instrukcji lektora. Po każdym poleceniu usłyszysz przykładową odpowiedź.

- **Zacznij wypowiedź od wyjaśnienia, że młodzi ludzie mogą starać się znaleźć pracę na pół etatu, aby mieć również czas na naukę.**
  …
  First of all, young people can try to find a part-time job to have time for their studies as well.

- **Dodaj, że inną opcją jest podjęcie pracy sezonowej podczas wakacji.**
  …
  Another option is taking seasonal work during the holidays.

- **Podaj dwa przykłady pracy sezonowej popularnej wśród młodzieży.**
  …
  One example of seasonal work popular among teenagers is picking fruit or vegetables. Another example could be cleaning the beach during the summer holidays.

© DIM Nauka i Multimedia

- **Powiedz, że biorąc wszystko pod uwagę, uważasz pracę sprzątaczki za najbardziej wyczerpującą i nudną.**
  …
  Taking everything into consideration, I think the work of a cleaner is the most exhausting and boring.

- **Podsumuj wypowiedź i powiedz, że młodzież ma wiele możliwości zarabiania pieniędzy.**
  …
  To sum up, teenagers have a lot of opportunities to earn some money.

© DIM Nauka i Multimedia

Część 2.
Zadanie 1. Rozmowa z odgrywaniem roli

1. Wyrażanie i uzasadnianie swojego zdania 9

Moim zdaniem…	**In my opinion… / In my view… / To my mind…**
Myślę, że…	**I think…**
Nie sądzę, że…	**I don't think…**
Wydaje mi się, że…	**It seems to me that…**
Jeżeli o mnie chodzi…	**As far as I'm concerned…**
Wierzę, że…	**I believe…**
Zgaduję, że…	**I guess…**
Z jednej strony…	**On the one hand…**
…ale z drugiej strony…	**...but on the other hand…**
Jeżeli chcesz znać moje zdanie, to…	**If you ask me, …**

2. Zgadzanie się ze zdaniem rozmówcy 10

Tak, zgadzam się.	**Yes, I agree.**
Całkowicie się zgadzam.	**I agree entirely.**
Zgadza się, masz rację.	**Right. / That's right. / You're right.**
Zdecydowanie tak!	**Definitely!**
Absolutnie tak!	**Absolutely!**
Właśnie.	**Exactly.**
Tak myślę.	**I think so.**
Tak przypuszczam.	**I suppose so.**
Zgadzam się do pewnego stopnia.	**I agree to some extent.**
Częściowo się zgadzam.	**I partly agree.**
To zależy.	**It depends.**

3. Niezgadzanie się ze zdaniem rozmówcy / Wyrażanie wątpliwości 11

Obawiam się, że nie mogę się z tobą zgodzić.	**I'm afraid I can't agree with you.**
Nie mogę się z z tym zgodzić.	**I can't agree with that.**
Całkowicie nie zgadzam się z…	**I strongly disagree with…**
Nie sądzę.	**I don't think so.**
Zdecydowanie nie!	**Definitely not!**
Absolutnie nie!	**Absolutely not!**

© DIM Nauka i Multimedia

Rozumiem, o co ci chodzi, ale…	**I see your point, but…**
Rozumiem, co masz na myśli, ale…	**I see what you mean, but…**
Nie jestem tego pewna.	**I'm not sure about that.**
Nie jestem co do tego przekonana.	**I'm not convinced about it.**

4. Trening wypowiedzi 12

Odnieś się do opinii rozmówcy i wyraź swoje zdanie w prezentowanych przykładach. Słuchaj instrukcji lektora. Po każdym poleceniu usłyszysz przykładową odpowiedź.

- ***They should lock up all young criminals in prisons.***

  Powiedz, że nie jesteś tego pewna.
  ...
  I'm not sure about that.

- ***Uniforms should be obligatory in schools.***

  Powiedz, że tobie wydaje się, że nie powinny.
  ...
  It seems to me that they shouldn't.

- ***Sport has a good influence on teenagers.***

  Powiedz, że całkowicie się z tym zgadzasz.
  ...
  I agree entirely.

- ***There is a lot of violence on TV.***

  Powiedz, że rozumiesz, co ma na myśli, ale nie trzeba tego oglądać.
  ...
  I see what you mean, but you don't need to watch it.

- ***The concert was fantastic!***

  Powiedz, że twoim zdaniem nie był tak dobry.
  ....
  In my opinion, it wasn't so good.

- ***People were much happier 50 years ago.***

  Powiedz, że nie możesz się z tym zgodzić.
  ...
  I can't agree with that.

© DIM Nauka i Multimedia

- ***Children should get everything they want.***

  Powiedz, że obawiasz się, że nie możesz się z nim zgodzić.
  ...
  I'm afraid I can't agree with you.

- ***Money gives freedom.***

  Powiedz, że zgadzasz się do pewnego stopnia.
  ...
  I agree to some extent.

- ***People should always tell the truth.***

  Powiedz, że to zależy.
  ...
  Well, it depends.

5. Sugerowanie 13

Czemu nie mielibyśmy…?	**Why don't we…?**
A może…?	**What about…? / How about…?**
Co powiesz na…?	**Shall we…?**
Czemu by nie…?	**Why not…?**
Mógłbyś…	**You could…**
Myślę, że powinieneś…	**I think you should…**
Na twoim miejscu…	**If I were you, I'd…**
Czy myślałeś o…?	**Have you thought about…?**
Byłbyś świetny jako…	**You would be great as a…**
To byłoby dla ciebie idealne.	**This would be ideal for you.**

6. Odpowiadanie na sugestie 14

To dobry pomysł.	**That's a good idea.**
To chyba najlepsze rozwiązanie.	**That's probably the best option.**
Byłoby świetnie.	**That would be great.**
Bardzo bym chciała.	**I'd love to.**
Brzmi nieźle.	**Sounds good to me.**
Możesz mieć rację.	**You might have a point.**
Nigdy o tym nie myślałam.	**I never thought of that.**
Nie mam nic przeciwko temu.	**That's fine with me.**
To dobry pomysł, ale…	**That's a good idea, but…**

© DIM Nauka i Multimedia

Bardzo bym chciała, ale…	**I'd love to but…**
Wolałabym…	**I'd rather…**
To nie dla mnie.	**That's not for me.**
Nie wydaje mi się, że to jest najlepszy pomysł.	**I don't think that's the best idea.**
Nie sądzisz, że lepiej byłoby…?	**Don't you think it would be better to…?**

7. Osiąganie kompromisu 15

Dobrze, w takim razie najpierw możemy zrobić…, a potem…	**OK, so we can do… first, and then…**
W takim razie zgódźmy się na…	**So let's agree on…**
Zróbmy to na mój sposób, dobrze?	**Let's do it my way, OK?**
Jeśli nalegasz, możemy zrobić to po twojemu.	**If you insist, we can do it your way.**
Dobrze, skoro nalegasz.	**OK, if you insist.**

8. Trening wypowiedzi 16

Weź udział w rozmowie i ustal szczegóły wycieczki szkolnej. Słuchaj instrukcji lektora. Po każdym poleceniu usłyszysz przykładową odpowiedź.

- ***Let's go to Warsaw and visit the most famous places in the capital city.***

  Powiedz, że nie wydaje ci się, że to jest najlepszy pomysł, gdyż Warszawa jest zatłoczona i zanieczyszczona oraz dodaj, że moglibyście pojechać w góry.
  ...
  I don't think that's the best idea as Warsaw is very crowded and polluted. I think we could go to the mountains.

- ***Sounds good to me but not all the people like climbing.***

  Powiedz, że może mieć rację. Zaproponuj wyjazd do Gdańska i dodaj, że Stare Miasto jest bardzo piękne i w mieście jest wiele różnych atrakcji.
  ...
  You might have a point. Why don't we go to Gdansk? The Old Town is really beautiful, and there're a lot of different attractions in the town.

- ***That's probably the best option. What about transport? How shall we travel?***

  Powiedz, że powinniście pojechać pociągiem, a na miejscu możecie korzystać z transportu publicznego.
  ...
  We should go by train, and then we could use the public transport.

© DIM Nauka i Multimedia

- ***I don't know… How about travelling by coach? It's more comfortable, and we could easily get to any place during the trip.***

  Powiedz, że ma rację, ale transport publiczny jest tańszy, więc zaoszczędzicie pieniądze na bilety wstępu.

  ...

  You're right but the public transport is cheaper so we'll save some money for the tickets.

- ***OK, if you insist. But who's going to buy the train tickets?***

  Powiedz, że nie masz nic przeciwko temu i zajmiesz się kupnem biletów oraz sprawdzisz rozkład jazdy pociągów.

  ...

  That's fine with me. I'll buy the tickets and check the train timetable.

9. Uzyskiwanie i udzielanie pozwolenia 17

Czy mogę…?	**Can I…? / May I…?**
Czy mogłabym…?	**Could I…?**
Czy będzie w porządku, jeśli…?	**Is it OK if…? / Is it all right if…?**
Tak.	**OK. / Yes, sure.**
Tak, oczywiście.	**Yes, of course.**
Nie ma problemu.	**No problem.**
Obawiam się, że nie.	**I'm afraid not.**
Nie sądzę, że to dobry pomysł.	**I don't think that's a good idea.**
Wolałabym, żebyś tego nie robił.	**I'd rather you didn't.**
Czy masz coś przeciwko, jeśli…?	**Do you mind if…?**
Nie.	**Not at all. / Go ahead.**
Prawdę mówiąc, mam.	**I do, as a matter of fact.**

10. Trening wypowiedzi 12

Odegraj role w prezentowanych sytuacjach. Słuchaj instrukcji lektora. Po każdym poleceniu usłyszysz przykładową odpowiedź.

- **Nie przyniosłeś wypracowania. Zapytaj, czy mógłbyś przynieść je jutro.**

  ...

  Could I bring my essay tomorrow?

- **Zapomniałeś wziąć swój telefon. Zapytaj, czy możesz skorzystać z telefonu kolegi.**

  ...

  Can I use your mobile phone?

© DIM Nauka i Multimedia

- **Jest zimno w przedziale kolejowym. Zapytaj podróżnych, czy możesz zamknąć okno.**
  ...
  May I close the window? / Do you mind if I close the window?

- **Nie przeczytałeś jeszcze książki pożyczonej od kolegi. Zapytaj, czy będzie w porządku, jeśli oddasz ją za kilka dni.**
  ...
  Is it OK if I give it back in a few days? / Is it all right if I give it back in a few days?

- **Chciałbyś posłuchać wykładu. Zapytaj profesora, czy nie ma nic przeciwko temu, gdybyś dołączył do słuchaczy.**
  ...
  Would you mind if I joined the audience? / Do you mind if I join the audience?

- **Kolega chce pożyczyć twój rower. Powiedz, że nie wydaje ci się, żeby to był dobry pomysł.**
  ...
  I don't think that's a good idea.

- **Koleżanka pyta, czy może przyprowadzić do ciebie na imprezę swoich znajomych. Powiedz, że wolałbyś, żeby tego nie robiła.**
  ...
  I'd rather you didn't.

- **Znajomy pyta, czy masz coś przeciwko, żeby wpadł do ciebie wieczorem. Powiedz, że nie.**
  ...
  Not at all. / Go ahead.

11. Wyrażanie próśb / Reagowanie na prośby 19

Czy możesz mi pomóc?	**Can you help me?**
Czy pomożesz mi z…?	**Will you help me with…?**
Czy moglibyśmy…?	**Could we…?**
Czy myślisz, że mógłbyś…?	**Do you think you could…?**
Czy myśli pan/pani, że byłoby możliwe…?	**Do you think you could possibly…?**
Dobrze.	**OK. / All right.**
Oczywiście.	**Of course. / Certainly. / Sure.**
Proszę bardzo!	**By all means.**
Przykro mi, ale…	**Sorry, but…**
Obawiam się, że nie mogę.	**I'm afraid I can't.**
Naprawdę nie mogę.	**Really I can't.**

© DIM Nauka i Multimedia

Chciałabym pomóc, ale…	**I'd really like to help, but…**
Czy nie miałbyś nic przeciwko, żeby…?	**Would you mind…? / Do you mind…?**
Nie, oczywiście, że nie. / Wcale.	**Not at all.**
Prawdę mówiąc, miałbym.	**I would, as a matter of fact. / I do, as a matter of fact.**

12. Trening wypowiedzi 12

Odegraj role w prezentowanych sytuacjach. Słuchaj instrukcji lektora. Po każdym poleceniu usłyszysz przykładową odpowiedź.

1.

- **Koleżanka prosi o pomoc przy organizowaniu imprezy urodzinowej. Co mówi?**
  ...
  Will you help me with my birthday party?

- **Powiedz, że chciałbyś pomóc, ale jesteś bardzo zajęty.**
  ...
  I'd really like to help, but I'm very busy.

2.

- **Zapytaj urzędniczki, czy byłoby możliwe, żeby pomogła ci w wypełnieniu formularza.**
  …

  Do you think you could possibly help me to fill in the form?

- **Urzędniczka mówi, że oczywiście.**
  …
  Of course. / Certainly. / Sure.

3.

- **Przełożona pyta pracownika, czy nie miałby nic przeciwko temu, żeby przyjść do pracy w sobotę.**
  …
  Would you mind coming to work on Saturday? / Do you mind coming to work on Saturday?

- **Pracownik odpowiada, że prawdę mówiąc, miałby.**
  …
  I would, as a matter of fact. / I do, as a matter of fact.

4.

- **Spóźniłeś się na autobus. Poproś sąsiadkę o podwiezienie do centrum.**
  …
  Can you give me a lift to the centre?

- **Sąsiadka przeprasza, ale nie jedzie dzisiaj do centrum.**
  ...
  Sorry, but I'm not going to the centre today.

© DIM Nauka i Multimedia

Część 3.

Zadanie 2. Opis ilustracji i odpowiedzi na trzy pytania

1. Opis ilustracji 21

Obrazek przedstawia	**The picture shows…**
To zdjęcie przedstawia…	**This is a photo of…**
Na obrazku widzę…	**In the picture I can see…**
Z prawej / Z lewej strony znajduje się…	**On the right, / On the left, there is…**
Na górze…	**At the top…**
Na dole…	**At the bottom…**
W prawym górnym rogu jest…	**In the top right-hand corner there is…**
W lewym dolnym rogu są…	**In the bottom left-hand corner there are…**
Na pierwszym planie…	**In the foreground…**
W tle…	**In the background…**
W środku…	**In the middle… / In the middle of…**
Widzę kobietę, która…	**I can see a woman who…**
Ma na sobie…	**She is wearing…**
Ludzie na zdjęciu to…	**The people in the photo are…**

2. Interpretowanie sytuacji przedstawionej na ilustracji 22

Ona wygląda na szczęśliwą.	**She looks happy.**
Wygląda, jakby się dobrze bawiła.	**It looks as if she's having a great time.**
Być może ona…	**She may be… / She might be…**
Być może jest na wakacjach.	**She may be on holiday.**
On wydaje się być…	**He seems to be…**
On wydaje się być podekscytowany.	**He seems excited. / He seems to be excited.**
Wydaje się, że się dobrze bawi.	**He seems to be having a good time.**
Oni mogą być…	**They could be…**
Oni mogą być razem	**They could be together.**
Prawdopodobnie są bliskimi przyjaciółmi.	**They're probably close friends.**
Wydaje się, że świetnie się bawią.	**They seem as if they are having a great time.**
Wygląda na to, że…	**It appears that…**
Wydaje mi się, że…	**It appears to me that…**

© DIM Nauka i Multimedia

3. Trening wypowiedzi 23

Teraz opisz zdjęcie zamieszczone w pliku PDF, postępując zgodnie z instrukcjami lektora. Po chwili usłyszysz możliwą poprawną odpowiedź.

- **Powiedz, że obrazek przedstawia ludzi spędzających czas wolny na świeżym powietrzu.**
  ...
  The picture shows some people spending their free time in the fresh air.

- **Dodaj, że osoby na obrazku pływają łódką po jeziorze i wyraź przypuszczenie, że mogą być w parku lub na wycieczce za miastem.**
  ...
  The people in the picture are rowing a boat on a lake. They could be in a park or on a trip in the country.

- **Powiedz, że jest piękna pogoda i ludzie mają na sobie lekkie ubrania.**
  ...
  The weather is beautiful, and the people are wearing some light clothes.

- **Dodaj, że drzewa wokół jeziora są jasnozielone, więc to może być wiosna lub wczesne lato.**
  ...
  The trees around the lake are bright green so it might be spring or early summer.

- **Powiedz, że na pierwszym planie widzisz dziewczynę i chłopaka siedzących w łódce i dodaj, że podczas gdy dziewczyna wiosłuje, chłopak coś jej opowiada.**
  ...
  In the foreground, I can see a girl and a boy sitting in the boat. While the girl is rowing the boat, the boy is talking about something.

- **Powiedz, że dziewczyna wygląda na całkiem zadowoloną, uśmiecha się i jest bardzo skoncentrowana na tym, co robi.**
  ...
  The girl looks quite pleased, she's smiling and she's very concentrated on what she's doing.

- **Powiedz, że wydaje się, że dziewczyna i chłopak świetnie się bawią.**
  ...
  The girl and the boy seem to be having a great time.

© DIM Nauka i Multimedia

4. Wyrażanie upodobań 24

Lubię…, ponieważ…	**I like / I enjoy…, because…**
Naprawdę lubię…	**I really like / I love…**
Naprawdę interesuję się…	**I'm really interested in… / fond of… / keen on…**
Uważam to za fascynujące.	**I find it fascinating.**
To co lubię najbardziej, to…	**What I like most is…**
Jestem fanem…	**I'm a fan of…**
Od czasu do czasu mam ochotę na…	**From time to time, I fancy doing…**
Nie mam nic przeciwko…	**I don't mind…**
Warto jest to zrobić.	**It's worth doing.**
Nie lubię…	**I don't like…**
Nie znoszę…	**I can't stand… / I can't bear… / I hate…**
Nie ma sensu…	**There's no point in…**
Nie mam ochoty…	**I don't fancy…**

5. Wyrażanie preferencji 25

Wolę coś… od czegoś innego…	**I prefer something… to something else…**
Wolę żeglarstwo od nurkowania.	**I prefer sailing to diving.**
Wolałabym zrobić coś… niż zrobić coś innego…	**I'd rather do something… than do something else…**
Wolałabym pojechać do Londynu niż zostać w domu.	**I'd rather go to London than stay at home.**
Nie podoba mi się ten pomysł, więc wolałabym…	**I don't like the idea, so I would prefer to…**
Wolę zrobić coś… niż zrobić coś innego…	**I would prefer to do something… rather than do something else…**
Wolę zarezerwować wycieczkę teraz niż czekać na ofertę *last-minute*.	**I would prefer to book the trip now rather than wait for the last-minute offer.**
Nie jestem pewna, ale wybrałabym…	**I'm not sure but I would choose…**

6. Trening wypowiedzi 26

Teraz odpowiadaj na pytania lektora dotyczące twoich upodobań i preferencji. Po każdym pytaniu usłyszysz przykładową odpowiedź.

- ***How do you spend your free time? Do you prefer playing sports or surfing the Internet?***
  …
  I prefer using the Internet to playing sports but, from time to time, I fancy doing aerobics or riding a bike as I know it's important to keep fit. On the other hand, the Internet gives a lot of options. You could find any information you need there or listen to a new album or watch your favourite serial whenever you want. Moreover, it helps to communicate with other people easily. Yes, it gives me a lot of fun every day and I find it really fascinating!

© DIM Nauka i Multimedia

- ***Are you interested in politics?***

  …

  Frankly speaking, I can't stand politicians arguing about everything without any positive effect. I don't mind discussing important social or political issues but nowadays politicians concentrate on fighting with each other rather than solving problems, which is why I think there's no point in listening to them.

- ***What kind of music do you like?***

  …

  I enjoy listening to different kinds of music, but I really like rock music. It makes me feel motivated to do a lot of things. When I'm occupied with different activities, I'm satisfied with myself and I never feel bored. I also listen to music which is good for dancing. I love dancing as it really makes me happy.

- ***What hobby would you prefer to take up: fishing or taking photos?***

  …

  I would prefer to take up photography rather than fishing. I like spending time in the fresh air but, to me, fishing seems to be absolutely boring whereas taking photos could give a lot of satisfaction. Of course some professional equipment and some basic knowledge is required if you want to be successful but at the beginning, you can use your mobile phone camera and find some useful information in the net.

- ***It's Friday evening and you're tired after the week of hard work at school. Would you rather stay at home now or go to the party?***

  …

  No, I don't think so. I don't mind relaxing at home lying on a sofa and watching my favourite serial but on most occasions I'd rather go to a party no matter how tired I'd be. Well, I believe that the best way to unwind after all the stress at school is spending some time with my friends so joining them at the party would be a perfect occasion to loosen up a bit and forget about all the problems.

- ***What kind of holiday would you choose if you had a choice?***

  …

  Well, let me think about it. I'm not sure but I would choose the sailing holiday as I think it's a combination of being relaxed and active at the same time. I think I'm an energetic type and I really like to meet the challenges of demanding and difficult tasks. Moreover, taking part in a sailing trip gives the opportunity to feel the spirit of team work and offers a lot of social life at the same time.

© DIM Nauka i Multimedia

7. Wyrażanie planów i życzeń 27

Zamierzam…	**I'm going to do… / I intend to do…**
Planuję…	**I'm planning to do…**
Mam nadzieję, że…	**I hope to do…**
Chciałabym…	**I'd like to do…**
Chcę…	**I want to do…**
Byłoby świetnie, gdyby…	**It would be great if…**
Zawsze chciałam…	**I've always wanted…**
Moim marzeniem jest…	**My dream is to…**
Szkoda, że nie mam…	**I wish I had…**

8. Wyrażanie planów i życzeń 28

Teraz weź udział w rozmowie i odpowiadaj na pytania lektora dotyczące twoich planów po skończeniu szkoły. Po każdym pytaniu usłyszysz przykładową odpowiedź.

- **You're taking your final examinations soon, and what are you going to do then?**
  ...
  I'm going to university, that's the only option. I've always wanted to be a therapist so studying psychology is my dream.

- **What if you don't manage to pass the exams well enough to get there? What are you planning then?**
  ...
  I'm going to work hard to pass the exams – that's my plan but on the other hand if I'm not successful this year I'll take a part-time job and continue studying to get to university next year.

- **That's a good plan but you don't have any qualifications. What kind of job do you have in mind?**
  ...
  I can be a shop assistant or a baby sitter and I can even do manual work if that's necessary. I hope to find something suitable and satisfactory enough.

- **I wish you good luck. And what kind of holiday are you planning this year?**
  ...
  I'd like to go to Italy so I'm planning a two-week trip with my friends. We want to visit Venice and Verona in the north, and then we're going to Tuscany to see the famous monuments and works of art in Florence, Siena and Pisa.

- **That's great! How will you travel?**
  ...
  I wish I had my own car but I hope my parents will lend me their old Fiat so that we can easily get to any place we want.

© DIM Nauka i Multimedia

9. Relacjonowanie 29

Zdarzyło się to…	**It happened…**
Podczas gdy…	**While…**
Najpierw… / Na początku…	**First… / At the beginning…**
Potem… / Później…	**Then… / Next… / Afterwards…**
Wkrótce…	**Soon…**
W międzyczasie…	**In the meantime…**
Jak tylko…	**As soon as…**
Nagle…	**Suddenly…**
Wreszcie… / Ostatecznie…	**Finally… / Eventually… / In the end…**
Skończyło się na tym, że…	**We ended up…**
Na szczęście…	**Fortunately…**
Niestety.	**Unfortunately…**
Bawiliśmy się świetnie.	**We had a great time / a fantastic time.**
Było okropnie.	**We had an awful time / a terrible time.**

10. Trening wypowiedzi 30

Teraz zrelacjonuj wydarzenie. Słuchaj instrukcji lektora. Po każdym poleceniu usłyszysz przykładową odpowiedź.

- **Powiedz, że zdarzyło się to w zeszłym roku podczas letnich wakacji, kiedy pojechaliście z przyjaciółmi na kemping nad jeziorem.**
  ...
  It happened last year during the summer holidays when we went camping at the lake with my friends.

- **Powiedz, że na początku wszystko układało się zgodnie z planem i dodaj, że pogoda była świetna, idealna do pływania i żeglowania po jeziorze.**
  ...
  At the beginning everything went as planned. The weather was great, perfect for swimming in the lake and sailing.

- **Powiedz, że pewnego dnia postanowiłeś z kolegą popłynąć łódką do małej wsi po drugiej stronie jeziora.**
  ...
  One day my friend and I decided to row a boat to a small village at the other side of the lake.

© DIM Nauka i Multimedia

- **Powiedz, że nagle, kiedy byliście na środku jeziora, pogoda całkowicie się zmieniła i zaczęła się straszna burza.**
  ...
  Suddenly, when we were in the middle of the lake, the weather changed completely and a terrible storm began.

- **Powiedz, że wtedy twój kolega tak się przestraszył, ze upuścił wiosło i nie mogliście dalej płynąć.**
  ...
  Then my friend was so scared that he dropped his oar and we couldn't row the boat.

- **Powiedz, że byliście uwięzieni na środku, kiedy na szczęście ktoś zauważył was z brzegu i zawiadomił policję.**
  ...
  We were trapped in the middle of the lake when, fortunately, someone noticed us from the shore and called the police.

- **Dodaj, że gdy tylko przybyła ekipa ratunkowa, poczuliście się bezpieczniej i zaczęliście wierzyć, że wszystko skończy się szczęśliwie.**
  ...
  As soon as the rescue team came, we felt safer and started to believe that everything would end up happily.

- **Dodaj, że ostatecznie zostaliście doholowani do brzegu i nic złego się nie stało.**
  ...
  Finally, we were taken to the shore, and nothing bad happened.

- **Powiedz, że pomimo tej nieprzyjemnej przygody dobrze się bawiliście podczas wyjazdu nad jezioro.**
  ...
  In spite of that unpleasant event, we had a fantastic time during the stay.

© DIM Nauka i Multimedia

Część 4.

Zadanie 3. Wypowiedź na podstawie materiału stymulującego i odpowiedzi na dwa pytania

1. Przegląd i porównanie propozycji 31

Te trzy zdjęcia pokazują…	**The three photos show…**
Do wyboru są trzy opcje.	**There are three options to choose from.**
Wszystkie trzy mają swoje zalety.	**All three have their advantages.**
Obie wersje wydają się…	**Both options seem…**
Pierwsza propozycja wydaje się…, ale druga…	**The first suggestion looks…, but the second one is…**
Druga opcja jest…, podczas gdy pierwsza i trzecia są…	**The second option is… whereas the first and the third ones are…**
Żadna z opcji nie jest wystarczająco dobra, ale…	**None of the options is good enough but…**
Z drugiej strony…	**On the other hand…**
Jednak…	**However…, Nevertheless… / Still…**
Pomimo…	**In spite of… / Despite… / In spite of the fact… / Despite the fact that…**
Chociaż…	**Although… / Even though… / Though…**

2. Trening wypowiedzi 32

Teraz przejrzyj i porównaj propozycje sportów ekstremalnych, z których zamierzasz wybrać zajęcie odpowiednie dla siebie. Zdjęcia możesz obejrzeć w pliku PDF. Słuchaj instrukcji lektora. Po każdym poleceniu usłyszysz przykładową odpowiedź.

© DIM Nauka i Multimedia

- **Powiedz, że na zdjęciach są trzy opcje sportów ekstremalnych do wyboru.**
  ...
  In the photos, there are three options of extreme sports to choose from.

- **Powiedz, że wszystkie trzy wydają się być atrakcyjne, jednak nie wszystkie są łatwo dostępne dla osób szukających aktywnego sposobu życia.**
  ...
  All three seem to be attractive; however, not all of them are easily accessible for those seeking an active way of life.

- **Powiedz, że uprawianie tych sportów wymaga spełnienia określonych warunków, np. konieczne jest zapisanie się do profesjonalnego klubu, który nie zawsze znajduje się w pobliżu miejsca zamieszkania.**
  ...
  First of all, doing these sports requires fulfilling certain conditions, for example it's necessary to join a professional club which is not always available near the place of living.

- **Dodaj, że aby je uprawiać, trzeba posiadać specjalistyczny sprzęt, który dla wielu może okazać się zbyt drogi.**
  ...
  Moreover, in order to practise them, some special equipment is required, which for many people may appear too expensive.

- **Zwróć uwagę, że sprzęt wspinaczkowy pokazany na trzeciej propozycji jest dość tani, podczas gdy nie każdy może sobie pozwolić na kupno czy wypożyczenie pozostałych dwóch: paralotni czy motoru.**
  ...
  For example, the climbing equipment presented in the third suggestion is quite cheap whereas not everyone can afford to buy or to rent the other two: a hang-glider or a motorbike.

- **Podsumuj wypowiedz i powiedz, że twoim zdaniem wszystkie trzy propozycje dają możliwość spędzenia czasu w wyjątkowy sposób, jednak wybór jednej z opcji uzależniony będzie od dodatkowych warunków, takich jak dostęp do różnych ofert lub koszty uprawiania danego sportu.**
  ...
  So, in my opinion, all three suggestions make it possible to spend time in an extraordinary way. However, the choice of the option will be determined by some extra conditions like possible access to various offers or the costs of doing a particular sport.

© DIM Nauka i Multimedia

3. Wybór i jego uzasadnienie 33

Myślę, że wybrałabym…, ponieważ…	**I think I'd choose…, because…**
Ze wszystkich propozycji, wybrałabym…, ponieważ…	**Of all the suggestions, I'd choose…, as…**
Najbardziej podoba mi się pierwsza opcja, ponieważ…	**I like the first option best, as…**
Trzecia sugestia wydaje się najlepsza.	**The third suggestion seems the best.**
Biorąc wszystko pod uwagę, wybrałabym…	**Taking everything into consideration, I'd choose…**

4. Uzasadnienie odrzucenia pozostałych propozycji 34

Nie podoba mi się propozycja na pierwszym zdjęciu.	**I don't like the suggestion in the first photo.**
Nie wybrałabym tej opcji, ponieważ…	**I wouldn't choose this option as…**
Również na pewno nie wybrałabym…	**Also, I definitely wouldn't choose…**
Ta propozycja nie wydaje się tak dobra jak…, ponieważ…	**This suggestion doesn't seem as good as…, because…**
Również nie podoba mi się trzecia propozycja.	**I don't like the third option, either.**

5. Trening wypowiedzi 35

Teraz dokonaj przykładowego wyboru oraz uzasadnij swoją decyzję. Następnie wyjaśnij, dlaczego odrzucasz pozostałe propozycje. Słuchaj instrukcji lektora. Po każdym poleceniu usłyszysz przykładową odpowiedź.

- **Powiedz, że z wszystkich propozycji wybrałabyś pierwszą opcję, gdyż wydaje ci się najbardziej interesująca i wyjątkowa.**

  ...

  Of all the suggestions, I'd choose the first option, as it seems to be the most interesting and exceptional.

- **Wyjaśnij, że według ciebie latanie lotnią daje możliwość przeżycia prawdziwej przygody w niewiarygodnej scenerii i dodaj, że każdy lot jest inny w zależności od terenu czy pogody.**

  ...

  To me, hang-gliding gives the opportunity to experience a real adventure in unbelievable scenery and, moreover, each flight is different depending on the area or the weather conditions.

- **Dodaj, że sport ten daje wiele satysfakcji, gdyż wymaga nie tylko opanowania odpowiedniej techniki latania i lądowania, ale również wielkiej odwagi i umiejętności szybkiego podejmowania właściwych decyzji oraz radzenia sobie ze stresem.**

  ...

© DIM Nauka i Multimedia

Also, this sport gives a lot of satisfaction as it requires not only learning the technique of flying and landing but also great courage and ability to take on-the-spot decisions and to handle stress.

- **Powiedz, że nie wybrałabyś sportu pokazanego na drugim zdjęciu, gdyż jest dla ciebie zbyt niebezpieczny i zwróć uwagę, że jeżdżąc motocyklem w trudnym, górzystym terenie uniknięcie wypadku jest prawie niemożliwe.**
  ...
  I wouldn't choose the sport shown in the second photo as I find it too dangerous for me. I guess, it's almost impossible to avoid an accident when going motorcycling up hills on rough ground.

- **Dodaj, że ten sport wymaga posiadania dodatkowych kwalifikacji, np. prawa jazdy na motocykl, którego nie masz.**
  ...
  What's more, this sport requires some additional qualifications like a motorcycle driving licence which I haven't got.

- **Powiedz, że również na pewno nie wybrałabyś propozycji pokazanej na trzecim zdjęciu, ponieważ nigdy nie lubiłaś wspinać się w górach i dodaj, że twoim zdaniem sport ten jest zbyt męczący i wiąże się ze zbyt dużym wysiłkiem fizycznym.**
  ...
  Also, I definitely wouldn't choose the suggestion shown in the third photo because I've never been keen on climbing, and, in my opinion, this sport is too tiring and involves too much physical effort.

6. Wymienianie korzyści i wad 36

Jedna zaleta polega na tym, że… / Jedną zaletą jest to, że…	**One advantage / One benefit is that…**
Inną zaletą jest to, że…	**Another advantage is that…**
Główna / Najważniejsza zaleta to…	**The main / The greatest advantage is that…**
Jedna wada polega na tym, że… / Jedną wadą jest to, że…	**One disadvantage / One drawback is that…**
Inną wadą jest to, że…	**Another disadvantage is that…**
Główna / Najważniejsza wada to…	**The main / The greatest disadvantage is that…**

© DIM Nauka i Multimedia

7. Trening wypowiedzi 37

Teraz odpowiadaj na pytania lektora dotyczące korzyści i wad uprawiania sportów ekstremalnych. Po każdym pytaniu usłyszysz przykładową odpowiedź.

- **What are the advantages of doing extreme sports?**
  ...
  There are many advantages of doing extreme sports but the main benefit is the opportunity to do difficult and challenging tasks which help people to fight their weaknesses and fear.

- **Do extreme sports involve any positive influence on personal development?**
  ...
  Yes, one advantage is acquiring new physical skills, keeping fit and mastering the techniques. Another benefit is the necessity to learn how to control reactions and obey the safety rules. It develops people's self-control and responsibility.

- **Are there any disadvantages?**
  ...
  Well, the greatest disadvantage is the risk of an accident, which may result in a serious physical injury. The point is to be aware of the dangers and act reasonably enough to avoid any dangerous situations.

- **Are extreme sports available for everyone who'd like to try them?**
  ...
  No, I don't think so. One of the drawbacks is the relatively high cost of the equipment or the professional training courses, which are absolutely necessary if you want to do extreme sports safely and reasonably. Thus, for some people, this kind of hobby may appear to be quite exclusive and even unavailable.

© DIM Nauka i Multimedia

Matura ustna. Strategie egzaminacyjne

Rozmowa wstępna

Po wylosowaniu zestawu od razu przystępujesz do egzaminu, który rozpoczyna się Rozmową wstępną. Egzaminujący zadaje ci kilka pytań związanych z twoim życiem i zainteresowaniami. Ta część egzaminu nie jest oceniana, służy do nawiązania kontaktu z komisją egzaminacyjną w języku angielskim, pozwala zaprezentować zasób słownictwa i umiejętności językowe.

Pamiętaj, by twoje odpowiedzi były rozwinięte, wzbogacone o odpowiednie argumenty, przykłady lub opisy. Staraj się używać urozmaiconego słownictwa i zróżnicowanych struktur gramatycznych. Będzie to dobry wstęp przed udzieleniem odpowiedzi w kolejnych ocenianych przez komisję zadaniach.

Zadanie 1. Rozmowa z odgrywaniem roli

> Masz ok. 30 sekund na zapoznanie się z treścią zadania oraz ok. 2,5 min. na udzielenie odpowiedzi.

Zadanie 1 polega na przeprowadzeniu rozmowy, w której razem z egzaminującym odgrywasz wskazane w poleceniu role.

Pamiętaj, by w rozmowie poruszyć i rozwinąć **wszystkie cztery kwestie** wskazane w poleceniu. Celem tego zadania jest sprawdzenie, czy potrafisz prawidłowo reagować na wypowiedzi egzaminującego, dlatego bądź przygotowany na to, że egzaminujący nie zgodzi się z twoim zdaniem na temat jednej z poruszanych kwestii lub poprosi cię o dokładniejsze wyjaśnienie jakiegoś zagadnienia. W rozmowie musisz wykazać się umiejętnością uzasadniania swojego zdania oraz uprzejmego bronienia swojego stanowiska, a także w razie konieczności zasugerować różne propozycje oraz osiągnąć kompromis.

Zadanie 2. Opis ilustracji i odpowiedzi na trzy pytania

> Masz ok. 1 min. na opis oraz ok. 2 min. na udzielenie odpowiedzi na pytania.

W zadaniu 2:

- opisujesz wskazane zdjęcie;
- odpowiadasz na trzy związane ze zdjęciem pytania zadane przez egzaminującego:

  pytanie 1 – wymaga interpretacji sytuacji przedstawionej na zdjęciu, np. *What do you think they are talking about?*;

© DIM Nauka i Multimedia

pytanie 2 – luźno związane z tematyką ilustracji, może dotyczyć twoich upodobań, preferencji, czy planów;
pytanie 3 – zostajesz poproszony o zrelacjonowanie wydarzenia z przeszłości, związanego z zagadnieniem przedstawionym na zdjęciu.

Pamiętaj, żeby w opisie określić miejsce, osoby oraz wykonywane przez nie czynności. Opis wzbogać dodatkowymi elementami wskazującymi na relacje między przedstawionymi osobami, ich odczucia wynikające z sytuacji, w której się znajdują oraz twoje opinie i spekulacje na temat tej sytuacji. Zwróć uwagę na formy gramatyczne stosowane w opisie, np. czas *Present Continuous*, gdy opisujesz wykonywane czynności lub ubiór osób przedstawionych na ilustracji oraz czasowniki modalne *may*/*might*/*could*/*must*/*can't* z czasownikiem w bezokoliczniku w części poświęconej na wyrażanie przypuszczenia oraz twojej opinii na temat opisywanej sytuacji.

Aby twoja wypowiedź była przejrzysta i wyczerpująca, zastosuj prosty **schemat opisu ilustracji**:

I. Ogólny opis			kto? / co?	gdzie?
1.	In the picture I **can see…**		a young man	in the park.
	The picture **shows…**			
2.	In the foreground	**there is…**	a group of children	playing football in the pitch.
	In the background			
	On the right/left			
II. Szczegółowy opis			co robi/-ą? // co ma/-ją na sobie?	
3.	The man / The woman / He / She		**is doing**… / **is wearing**…	
	The people / They		**are doing**… / **are wearing**…	
			jak wygląda?	dlaczego?
4.	He / She **looks**	(+przymiotnik)	**happy**	because… / as…
	They **look**			
III. Spekulowanie			co robi/-ą? (doing)	jak się czuje/-ą? (przymiotnik)
5.	He / She / They	**may / might / could be**	**waiting** for someone.	**tired** and **angry**.
		must be/can't be		
	He/She	**seems to be**		
	They	**seem to be**		

Pamiętaj też, by na pytania egzaminującego udzielić rozwiniętych odpowiedzi, zawierając wypowiedź w kilku zdaniach, wzbogaconych właściwymi przykładami i argumentami uzasadniającymi twoją opinię. W odpowiedzi na pytanie trzecie – relacjonując zdarzenie z przeszłości – zastosuj czasy przeszłe *Past Simple*, *Past Continuous*, *Past Perfect* oraz urozmaicone czasowniki i przymiotniki, służące wzbogaceniu twojego opisu.

© DIM Nauka i Multimedia

Zadanie 3. Wypowiedź na podstawie materiału stymulującego i odpowiedzi na dwa pytania

Masz ok. 1 min. na zapoznanie się z materiałem oraz ok. 4 min. na udzielenie odpowiedzi.

W zadaniu 3:

- wybierasz element materiału stymulującego, który twoim zdaniem najlepiej spełnia warunki wskazane w poleceniu oraz uzasadniasz swój wybór;
- wyjaśniasz, dlaczego odrzucasz pozostałe elementy;
- odpowiadasz na dwa pytania zadane przez egzaminującego, które luźno związane są z tematyką materiału stymulującego, przy czym jedno z nich wymaga omówienia zalet lub wad.

Pamiętaj, żeby podczas czasu przeznaczonego na zapoznanie się z treścią zadania dokonać wyboru i zastanowić się nad uzasadnieniem swojej decyzji. Aby twoja wypowiedź była przejrzysta i wyczerpująca, zastosuj **prosty schemat wypowiedzi**:

Krok 1 – zacznij od zwięzłego przeglądu zaproponowanych opcji, przy czym nie skupiaj się na szczegółowym opisie każdego z elementów, ale porównaj je i wskaż na istotne elementy, np. ich zalety lub wady czy inne zależności determinujące ich wybór.
Krok 2 – przedstaw swoją decyzję i uzasadnij ją, zamieszczając przynajmniej dwa argumenty.
Krok 3 – wypowiedź zakończ uzasadnieniem odrzucenia pozostałych elementów.

Pamiętaj też, by na pytania egzaminującego udzielić rozwiniętych odpowiedzi, zawierając wypowiedź w kilku zdaniach, wzbogaconych właściwymi przykładami i argumentami, uzasadniającymi twoją opinię. Prezentując swoje opinie, stosuj odpowiednie zwroty łączące zdania, np. *what is more*, *however*, *on the other hand*, itd. oraz wyrażenia prezentujące opinie i przykłady, np. *in my opinion*, *I believe*, *for example*, itd.

© DIM Nauka i Multimedia

Zakupiono w NEXTO: 2819680